

pravljica, zakopan zaklad. Drugi pa vedo zopet povedati, da je tudi nad potjo proti cerkvi zakopan zaklad. Ponoči so ljudje nekdanj večkrat videli, da je na tem mestu pod potom zaklad »cvetel«. Pred kakimi 60 leti pa sta se ojunčila dva fanta Martin Fink in Luka Fortuna, da gresta zaklad kopati in vzdignit. To sta poskusila ponoči med 11. in 12. uro. Naredila sta najprvo okrog prostora, kjer naj bi bil zaklad, ris, pokopila ves prostor z blagoslovljeno vodo in začela kopati. Komaj pa sta začela s kopanjem, se je kar naenkrat pojavil zunaj risa črn psiček, ki se je neprenehoma zaganjal v nju, pa samo do risa, čez ni mogel, ker je bil prostor blagoslovljen. Ob enem pa sta slišala kopača, da so tekali po ulici od križa ob potu proti vasi konji in sicer brez glav, ki so silno rezgetali in hrskali in z nogami kresali, da se je videl ogenj. Pa sta le še dalje kopala in prikopala tako daleč, da sta že čutila lonec z zakladom. Kar naenkrat pa ju je objel tak strah in groza radi vednega zaganjanja psička proti njima in rezgetanja konj in ognja, da sta vse popustila in zbežala domov. Zaklad pa se je pogreznil še sedemkrat globlje v zemljo.

I. Šašelj.

Mihajlo Pupin, Od pastirja do izumitelja, II. del. S pisateljevim dovojenjem prevel Pavel Brežnik, izdala Vodnikova družba, Ljubljana 1932. — S to knjigo smo dobili v slovenskem prevodu celotno avtobiografijo slavnega našega rojaka. V tem delu nam nadaljuje pripovedovanje o svojem studiju v Cambridgeu, opiše nam studij v Berlinu in nato svoje učiteljsko in znanstveno delovanje na univerzi Columbiji. Čeprav je v knjigi razložena vsa moderna teorija o elektriki in svetlobi, je vseskozi razumljiva tudi za poprečnega čitatelja. Pisatelj opisuje

silno zanimivo vse, česar se poloti, pa naj bo že razvoj in dvig nemške države, problem narodnega sovraštva v Evropi, vprašanje znanstvenega studija na ameriških univerzah, ameriški idealizem ali pa njegovo pojmovanje božanstva in sveta. Skozi vrsto teh zanimivih vprašanj nas pa vodi kot rdeča nit dogodek za dogodkom iz avtorjevega življenja. Ta knjiga je imela v izvorniku in v prevodih v raznih jezikih povsod zelo velik uspeh, enako tudi prvi del v slovenskem prevodu. Prepričani smo, da bo vsakdo, ki ga je prečital, segel tudi po drugem delu in ga prebiral z istim zanimanjem kakor prvega. Prevajalec pri mestoma zelo težkem besedilu ni imel lahkega dela, a je svojo nalogo častno rešil: popularni izvornik je podal v poljudnem, lahko razumljivem jeziku. Ž.

František Pospíšil: Etnologické materiále z Jihozapadu U. S. A. (Antropogeografické hodnocení studijné cesty k SW-Indiánům na podklade přírodovědeckém.) Díl I. Brno 1932. S. 256.

G. dr. F. Pospíšil, direktor Pokrajinskog muzeja u Brnu putovao je 1930 i 1931 po Sjedinjenim državama radi nacionalne propagande a ujedno i radi studija. Tako je za predmet svojih studija odabrao Indijance u jugozapadnom delu američke unije (SW), u državama Arizona i Novi Meksiko, jer su ti Indijanci očuvali svoju staru kulturu. Iz te oblasti pisac je doneo u Čehoslovačku mnogo etnološkog materijala i knjiga. Napisao je i delo u kom je izneo rezultate svojih posmatranja i proučavanja kod pomenutih Indijanaca. Delo je zamišljeno u dve knjige. Izišla je prva. U njoj je najpre izneta antropogeograska karakteristika proučavane oblasti: izloženi su svi geografski činiooci koji su od značaja i od uticaja na život i kulturni razvitak Indijanaca na američkom Jugozapadu, a u tom odeljku su i podaci o raspro-